

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ 12 ΜΗΝΩΝ 'Από τῆς 1 'Ιανουαρίου ἕως 1 'Ιουλίου 'Ἐσωτερικοῦ δρ. 8. — 'Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 8.	ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΜΙΧ. Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ	ΓΡΑΦΕΙΑ 'Αναπλάσεως καὶ ἐκδόσεως τοῦ Χρυσοστόμου ἐδρ. Φλέσσα, 5, παρὰ τὴν 'Ιερὰν Σύνοδον.
---	---	---

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πλάναι τῆς κ. Παρρέν περὶ 'Αγίας Γραφῆς καὶ πρωτοπλάστων. — 'Ο πανηγυρισμὸς τῆς 80ῆς ἐπετείου τῶν γενεθλίων τοῦ Ροδόλφου Βιερχβίου ἐν τῇ Πρωσικῇ Βουλῇ. — 'Τὰ σχιδία μας, ὑπὸ Π. Κ. Γχορογιάννη. — Καρόλου Φλέγγλ, ὑπὲρ τῶν δεινοπαλούντων σπογγαλιέων.

ΠΛΑΝΑΙ ΤΗΣ Κ^α ΠΑΡΡΕΝ ΠΕΡΙ ΑΓ. ΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΠΛΑΣΤΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου φύλλου).

Κατὰ τὴν κ. Παρρέν οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι ἦσαν εἰς ἐντελῶς κτηνώδη κατάστασιν, ἥτις ἀναντιρρήτως, κατ' αὐτήν, ἀπετέλεσε τὴν πρώτην βαθμίδα τῆς ἐξελίξεως τῆς ἀνθρωπότητος· τοῦτο συμπαρίνει ἐκ τοῦ ὅτι καὶ εἰς τὴν ἐποχὴν ἡμῶν ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι, δηλαδὴ φυλαὶ διατελοῦσαι εἰς ἐντελῶς κτηνώδη κατάστασιν. Ὅλων δὲ τούτων τὸ ἐξαγόμενον, κατὰ τὴν συντάκτριαν τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν», εἶνε τὸ ὅτι ἡ περὶ πρωτοπλάστων παράδοσις τῆς 'Αγίας Γραφῆς εἶνε ἀπλοῦν μύθευμα, ἐστερημένον πάσης ἱστορικῆς βάσεως καὶ πραγματικότητος.

Εἶδομεν, ὅτι ἡ θεωρία αὕτη, ἡ ἔχουσα σήμερον ὑπὲρ ἑαυτῆς πάντας τοὺς θιασώτας τῶν ὑλιστικῶν δοξασιῶν, καταδικάζεται ἀπὸ τὴν Καινὴν Διαθήκην καὶ ἀπὸ αὐτὸν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἀναγνωρίζοντα τὸ θεῖον κῆρος τῆς Γενέσεως καὶ τὴν ἀλήθειαν τῆς περὶ πρωτοπλάστων διηγήσεως αὐτῆς. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, τὸ ὅποιον προτιμᾷ ἡ κ. Παρρέν, ἂν γείνη ἡ συζήτησις, θὰ εὐρεθῇ, ὅτι ἡ θέσις τῆς εἶνε ἐπὶ τῆς ἀδύσσου καὶ τοῦ χάους.

Ἰσχυρίζεται ἡ κ. Παρρέν ὅτι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι εἰς ἐντελῶς κτηνώδη κατάστα

σιν, ἐντεῦθεν δὲ συμπεραίνει, ὅτι κατ' ἀνάγκην καὶ οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι θὰ ἦσαν τοιοῦτοι. Ἡ γνώμη τῆς αὕτης εἶνε ὅλως διόλου παρακεκινδυνημένη, καὶ ἄμοιρος καὶ τῆς ἐλαχίστης σοβαρότητος. Διότι πρῶτον φυλαὶ εἰς ἐντελῶς κτηνώδη κατάστασιν οὔτε ὑπῆρξαν, οὔτε ὑπάρχουσιν, οὔτε εἶνε δυνατόν νὰ ὑπάρξωσι. Καθόσον ὁ ἄνθρωπος, καθ' οἷονδήποτε υποβιβασμὸν του πρὸς τὸ κτήνος, διατηρεῖ, ὡς φυλὴ, ποῖάν τινα θρησκευτικότητα καὶ ἠθικὴν ἐλευθερίαν, τὰ προσόντα δὲ ταῦτα ὀρύσσουσιν ἀδυσσὸν ἀπλήρωτον μεταξύ οἰασθήποτε κτηνώδους τάξεως καὶ οἰασθήποτε ἀνθρωπίνης φυλῆς. Κατὰ τὸν μέγαν ἐθνολόγον τῆς ἐποχῆς μας Μύλλερ, ἡ θρησκευτικότης εἶνε ἐμφυτοῦν καὶ ἰδιαίτερον γνώρισμα τοῦ ἀνθρώπου διακρίνον αὐτὸν ἀπὸ πάντων τῶν λοιπῶν πλασμάτων, ἀνευ δὲ ταύτης οὐδεμία θρησκεία θὰ ἦτο δυνατὴ, ἔστω καὶ ἡ ἀπλουστερά τῶν εἰδώλων λατρεία. Ὁ δὲ Δαρβινιστὴς Τάυλωρ, εἰς τὸ περὶ ἀρχαίου π. λητισμοῦ σύγγραμμά του, ἀνομολογεῖ, ὅτι ἡ πίστις εἰς ὑπερφυσικά ὄντα ὑπάρχει εἰς ὅλας τὰς ἀγριωτέρας φυλάς, πρὸς τὰς ὁποίας ἡδυνήθημεν νὰ ἐλθωμεν εἰς ἐπικοινωνίαν. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Βύχνερ, εἰς τὴν περὶ «Γίλης καὶ Δυνάμεως» συγγραφὴν του, δὲν ἀποκρῖπτει ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἀκατάσχετον ροπὴν πρὸς τὰς ὑπερφυσικὰς ἰδέας. Παρὰ πάσας δὲ τὰς καταδληθείσας προσπάθειας πρὸς ἐξεύρεσιν λαοῦ συγχρόνου ἀθῆου, ἡ ἐποχῆς παρελθούσης, ἥτις νὰ ἐζήσεν ἀνευ θρησκευτικῶν ἰδεῶν, παραμένει ἐν πλήρει ἰσχύϊ μέχρι σήμερον ἡ βεβαίως τοῦ Πλουτάρχου καὶ τοῦ Κικέρωνος, καθ' ἣν εἶνε ἀδύνατον νὰ εὐρεθῇ φυλὴ καὶ ἐποχὴ βιώσασα ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀθησικείας καὶ τῆς ἀθετίας. Λαμβανομένου δ' ὑπ' ὄψιν καὶ ὅτι οἰασθήποτε φυλὴ, ὅσον ἠθικῶς διεστραμμένη καὶ ἦνε, ἔχει πάντοτε ἐν ἰσχύϊ ἠθικοὺς τινὰς κανόνας, τοὺς ὁποίους, καὶ ὅταν παραβαίη, καταπατεῖ ὅχι ἐκ κτηνώδους ἀνάγκης, ἀλλ' ἐκ καταχρήσεως τῆς ἐλευθερίας τῆς, ἡ θεωρία περὶ ἐντελῶς κτηνώδους καταστάσεως δι' οἰανδήποτε ἀνθρωπίνην φυλὴν, σύγχρονον ἢ παρελθούσαν, δίκαιον εἶνε νὰ καταταχθῇ εἰς τὴν τάξιν τῶν μυθοπλαστικῶν καὶ τῶν τερατολογημάτων.

Διαστροφήν κτηνωδεστέραν δυνατόν βεβαίως νά υπο-
στῶσιν ἄτομα· ἀλλὰ πάντοτε, μεταξύ ἐνός κτήνους καὶ τοῦ
μᾶλλον διεστραμμένου ἀνθρώπου, χαίρει ἀνυπολόγιστος
διαφορά. Τὸ κτήνος μένει ἐς αἰετὶς ἐξω πάσης λογικότητος
καὶ προοδευτικότητος καὶ ὁρησκειτικότητος καὶ αὐτοεξου-
σιότητος· ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος διατηρεῖ καὶ ἐν τῇ χειροτέρᾳ
αὐτοῦ ἐκπτώσει συντηρητικὰ τινα ἔστω τῆς ἐν αὐτῇ θείας
εικόνας, πολλῶν δέ, διὰ μεταστροφῆς ἀλματώδους, διὰ
μετανοίας καὶ ἀναγεννήσεως θαυμασίας, ὁ ἀμαρτωλὸς με-
ταβάλλεται εἰς ἄγιον καὶ ἡ ἐκ βορέου σπολή του ἀντι-
καθίσταται δι' ἄλλης, ἀγνῆς, ἀμώμου, οὐρανίου. Ἐπο-
μένως, ὁ ἄνθρωπος δύναται μὲν πολλῶν νά φθάσῃ εἰς
παχυλότητα κτηνώδη, ἀλλ' ἂν πρόκειται νά ἀκριβολο-
γήσῃ τὸ πρᾶγμα, τὸ ἐντελὲς κτηνώδες ἀποκλείε-
ται ἀπ' αὐτοῦ, ἀφοῦ τῆς κτηνώδους του εἶνε αὐτὸς ὁ
ἴδιος ὑπάτιος, δύναται δὲ ν' ἀποσπασθῇ ἀπ' αὐτῆς, καὶ
ἐξερχόμενος ἀπὸ τὸ ἔλος τῆς ἀμαρτίας νά καταισχύνῃ
τὸν αἰετὸν, διασταυρώνων τὰς πτέρυγας του πρὸς αὐτὸν
τὸν θρόνον τοῦ ὑπερκειμένου τῶν πάντων Θεοῦ.

Ἀλλὰ καὶ ἂν ἀκόμη ὑποθελῇ, ὅτι ὑπάρχουσιν ἄνθρω-
ποι εἰς ἐντελὲς κτηνώδη κατὰπτωσιν, τί θὰ ἐκέρδιζεν ἐκ
τούτου ἡ ὑπόθεσις, ὅτι δῆθεν οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι ἀπὸ
ἐντελὲς κτηνώδους καταστάσεως ὠρμήθησαν καὶ αὐτοί;
Μὴ δὲν ὑπάρχουσιν καὶ ἄνθρωποι ἐκ γενετῆς αὐτοὶ τυφλοί,
καὶ ἐκ γενετῆς ἡλίθιοι; Καὶ ὅμως εἰς τὰ φαινόμενα ταῦτα
δίδεται ὑφ' ὅλου τοῦ κόσμου παθολογικὴ ἐξήγησις, οὐδεὶς
δ' ἐστάνη ἀπὸ καταβολῆς κόσμου τοσοῦτον ἡλίθιος, ὥστε
νά ἀρυσθῇ ἐντεῦθεν ἀφορμὴν πρὸς διατύπωσιν τῆς γνώ-
μης, ὅτι πρῶτη καὶ φυσικὴ τοῦ ἀνθρώπου κατὰστασις ὑπῆρ-
ξεν ἡ τυφλότης καὶ ἡ ἡλιθιότης.

Ἀκόμη καὶ εἰς πολιτισμίας κοινωνίας μὴ δὲν ἀπαν-
τῶσι καὶ σήμερον ἄνθρωποι, οἵτινες φαίνονται προσπα-
θόντες νά μηδενίσωσι διὰ τοῦ ὑποδείγματός των τὸ με-
ταξὺ κτήνους καὶ ἀνθρώπου χάσμα δι' ὑποταγῆς καὶ ὑπο-
δουλώσεως τοῦ πνεύματός των εἰς τὴν σάρκα των; Καὶ
πολλῶν αὐτοὶ εἶνε τέκνα καλῶν οἰογενειῶν, μορφωθέντα
κατὰ τὰ παιδικὰ των ἔτη ἐν ἀρετῇ καὶ εὐσεβείᾳ, θρόμματα
κοινωνίας, ἧτις διαλάμπει ἐπὶ τῆς πρώτης γραμμῆς τῆς
ἐπιστήμης καὶ τοῦ ἀληθοῦς πολιτισμοῦ. Διότι ὁ ἄνθρωπος,
μόνος ἐξ ὅλων τῶν ἐπιγείων πλασμάτων προικισμένος μὲ
τὴν δύναμιν τῆς τελειοποιήσεως, κατέχει ἅμα καὶ τὴν
δύναμιν τῆς αὐτοδιαστροφῆς του καὶ τῆς αὐτοδραβρώσεως
του, καὶ ὁ σήμερον μαθητὴς Ἰούδας δύναται νά γείνη
Ἰούδας προδότης, ἐνθα δ' ἔγραφεν ὁ Πλάτων τὸν Φαίδωνα
καὶ ἐφιλοτέχνει ὁ Ἰκτίνας τὸν Παρθενῶνα καὶ ἐλάττειν ὁ
Φειδίας τὴν Ἀθηνᾶν του, διὰ τῶν βρυμάτων τῶν αἰώνων
ἐπέρχονται τεράστιαι μεταβολαὶ καὶ ἀναστατώσεις, σω-
ρεύουσαι ὄγκους τεραστίους ἀμαθείας καὶ ἀγροικίας. Οὐ-
τως ἀδικώτατον καὶ ἀτοπώτατον θά ἦτο καὶ ἂν ἐκ τῆς
νῦν βαρβαρόν ἢ ἡμιβαρβαρόν καταστάσεως τῶν Ἀρά-
βων συνεπείραινέ τις ὁμοίως περὶ τῶν προγόνων των,
λησμονῶν ὅτι τῆς σημερινῆς καταστάσεως των προὔπηρξεν
ἡ περιλάλητος ἀραβικὴ ἀκμὴ εἰς ἐπιστήμης καὶ τέχνης
καὶ πολιτισμίου.

Κατὰ ταῦτα ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς κ. Παρρέν, ὅτι σήμερον
ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι ἐντελὲς κτηνώδους καταστάσεως,
ἀναγκάζοντες ἡμᾶς ἀναντιρρήτως νά δεχθῶμεν ὅτι ἐντελὲς
κτηνώδεις ἦσαν καὶ οἱ πρωτόγονοι ἄνθρωποι, καὶ ὅχι ὅσοι
παρεστάθησαν ἡμῖν ὑπὸ τῆς παλαιᾶς Γραφῆς, ὁ ἰσχυρι-
σμός, λέγομεν, οὗτος ἀποδεικνύεται ἐρημος πάσης σπου-
δαιότητος. Διὰ δὲ τὸ ἄναντιρρήτως αὐτῆς εἶναι καὶ μὴ
νὸν ἀληθεύει, ὅτι εἶνε ἀναντιρρήτως πάντῃ ἀδιάρητον καὶ
ἐπιτόλαιον.

Περὶ τῆς πρώτης ἀρχῆς τοῦ ἀνθρωπίνου βίου ἔχομεν
τὰς παραδόσεις τῶν ἀρχαίων λαῶν, ἀπὸ συμφώνου δεχο-
μένας ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐξέπεσεν ἀπὸ χρυσεῆς καὶ μακαρίας
τινὸς καταστάσεως. Αὐτὸς ὁ Βολταίρος, ὅστις συμφέρει
μᾶλλον εἶχε νά ἀμφισβήτησιν τὴν παράδοσιν ταύτην, ἀναγ-
κάζεται ἐν τούτοις νά τὴν ἀνομολογήσῃ. «Ἡ πίστις, λέγει,
ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐξέπεσε καὶ εἶνε ἐκπεφυλισμένος, εὐρίσκεται
παρὰ πᾶσι τοῖς ἀρχαίοις λαοῖς. "Οἷα τὰ ἔθνη ἐκφωνοῦσι
τὸ aurea prima aila est aetas» (Βολταίρου Δοκίμιον περὶ
τῶν θῶν, κεφ Δ').

Εἶνε ἀληθές, ὅτι ὑπάρχουσι καὶ τινες ἐναντίαι παραδό-
σεις, ἀλλὰ περὶ τούτου ἰδοὺ τί ἀναγινώσκωμεν ἐν τῇ εἰσα-
γωγῇ τοῦ κ. Π. Καρολίδου εἰς τὴν Καθολικὴν ἢ Παγκόσμιον
Ἱστορίαν, ἐν σελ. 278. «Ἐπὶ διττῇ ἐποφῇ παριστῶν
αἱ παραδόσεις αὗται τὴν πρώτην ἀρχὴν τοῦ ἀνθρωπίνου
βίου· αἱ μὲν εἰκονίζουσιν αὐτὸν ὡς ἀπὸ μικροῦ καὶ τα-
πεινοῦ καὶ ἐνδοῦς ἀρξάμενον καὶ βελτιωθὲν προαγόμενον
εἰς ἀνάπτυξιν καὶ πολιτισμόν· αἱ δὲ, καὶ αὗται εἰσιν αἱ
σπουδαιότεραι καὶ τῶν **υπουδασιότερων** ἱστορικῶν
λαῶν παραδόσεις, παριστῶσι τὸν ἄνθρωπον βιούντα ἐν
ἀρχῇ ἐν παραδείσῳ εὐδαιμονίας, ἐξ ἧς, ἐνεκα τῆς ἀμαρ-
τίας ἐκπεσὼν, ἀπώλεσε μετὰ τῆς πρώτης ταύτης εὐδαιμο-
νίας τὴν ἀθωότητα, καὶ κατεδικάσθη νά διέλθῃ τὸν βίον
μετὰ τὴν ἐκ τοῦ παραδείσου ἐξέλασιν, ἐν πάσῃ ἀθλι-
τητι, ἐν μέσῳ ἀγώνων πολλῶν καὶ πόνων καὶ μόχθων διη-
νεκῶν, μέχρις οὗ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πρώτην ἐκείνην εὐδαι-
μονίαν».

Ἀνάλογοι πρὸς τὴν παράδοσιν ταύτην εἶνε καὶ αἱ γνώ-
μαι τῶν ἱστορικῶν, ὧν πλεῖστοι δέχονται, ὅτι ὁ ἀνθρώ-
πινος βίος ἀφωρμήθη ἐκ μακαρίας καὶ παραδείσου ἀρχῆς.
Ἀλλὰ «καὶ αὐτοὶ οἱ σπουδαιότεροι τῶν φιλοσόφων ἱστο-
ρικῶν, οἱ κατὰ μέρος ἢ καθόλου ἀμφισβήτησαν τὴν
ἀπόλυτον ἀλήθειαν τοῦ δόγματος, ἢ μᾶλλον ἐπὶ τὸ ὀρθο-
λογιστικώτερον πειραθέντες νά ἐρμηνεύσωσι τὰς τῆς Ἱε-
ρᾶς Γραφῆς παραδόσεις, ἡναγκάσθησαν νά ὁμολογή-
σωσιν ἐν μέρει τὴν μεγάλην ἀλήθειαν τὴν ὑπολαμβάνουσαν
ἐν ταῖς παραδόσεσιν ἐκείναις περὶ τοῦ θεοῦ καὶ
ἰδεώδους, δι' οὗ ἡ ἀνθρωπότης, ἐκπαλαί ἐμφορομένη
τῶν ἐνδοθεν, ἐκ τοῦ πνευματικοῦ αὐτοῦ βίου καὶ ἐκ
τῆς συνειδησίσεως τῆς πνευματικότητος αὐτοῦ ἀπορ-
ρεουσῶν ἀληθειῶν, περιέβαλε τὴν ἀρχὴν τοῦ βίου καὶ
τῆς ἱστορίας αὐτοῦ.» (Καρολίδου Εἰσαγωγὴ εἰς τὴν Παγ-
κόσμιον Ἱστορίαν, σελ. 274). "Ὡστε, καὶ κατὰ τὴν μίαν,
καὶ κατὰ τὴν ἑτέραν ἱστορικὴν σχολήν, ὁ ἄνθρωπος ἀρ-

χῆθεν ἔφερον ἐν ἑαυτῷ τὴν συνείδησιν τῆς πνευματικότη-
τος αὐτοῦ, οὐδ' εὐρίσκοντο οἱ πρωτόγονοι ἄνθρωποι εἰς
ἐντελὲς κτηνώδη κατὰστασιν, ὡς ἑρέσκεται νά φαντάζη-
ται τοὺς ἀπωτάτους αὐτῆς προγόνους ἡ ἐξέλιξις συν-
τάκτρια τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν».

Ὡς εἵπομεν καὶ ἀνωτέρω, ἡ σκοτεινὴ, βάρβαρος καὶ
παχυλὴ κατὰστασις ἀτῶν καὶ φυλῶν δὲν πρέπει ν' ἀνα-
ζητηθῇ εἰς τὴν φυσιολογίαν τῆς ἀνθρωπότητος, ἀλλ' εἰς
τὴν παθολογίαν αὐτῆς, εὐτυχῶς δὲ σαφεῖς καὶ ἀκαταγώ-
νιστοι ἀποδείξεις ὑπάρχουσι περὶ τοῦ ὅτι ὁ πνευματικὸς
βίος τῆς ἀρχαιοτέρας ἀνθρωπότητος ὅχι μόνον δὲν εἶχε
κτηνώδη τὴν ἀρχήν, ἀλλὰ καθαρώτερος ποῖν καὶ διαγέ-
στερος, ὕστερον, προϊόντος τοῦ χρόνου, ἐξοφώθη καὶ συνε-
σκοτίσθη καὶ κατέπεσε, καθόσον ἡ ἀμαρτία προέκοπτε καὶ
ἐδέσποεν εἰς τὰς ψυχὰς καὶ εἰς τὸν βίον. Κατὰ τὸν Δου-
κιανόν (περὶ τῆς Συρίας Θεοῦ), κατὰ τὸν Ἡρόδοτον (Βι-
βλίον Β'. 9), κατὰ τὸν Θεόφραστον (παρὰ Πορφύρῳ)
κατὰ τὸν Πλούταρχον (ἐν βίῳ Νουμά), κατὰ τὸν Οὐάρ-
ωνα (παρὰ τῷ Ἱερῷ Αὐγουστίνῳ περὶ πόλεως Θεοῦ), καὶ
οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ Κάρτες, καὶ οἱ Αὐδαὶ καὶ οἱ Ἀρχαῖδες,
καὶ οἱ Πελασγοί, καὶ οἱ Ῥωμαῖοι, εἰς παλαιοτέρας ἐπο-
χὰς, ἦσαν ὅλος διόλου ἀπληλαγμένοι ἀπὸ τὴν πλάνην
τῶν εἰδώλων. Τοῦτο βεβαιῶνται καὶ διὰ τῶν Κέλτας καὶ
Γερμανοὺς ὑπὸ τοῦ κόμητος Οὐίλγρινου τοῦ Ταλλιεφέ-
ρου, τοῦτο διὰ τοὺς ἀρχαιότερους κατοίκους τῆς Ἀμερι-
κῆς, τῆς Περούας, τῶν Ἰνδιῶν, τῆς Κίνας, ἀπὸ τῶν Κάρ-
λις, τὸν Μαικόλμην, τὸν Σαιντεκερόν. Καὶ ὑπὲρ τῆς
δοξασίας ταύτης ὑφῴσθι τὴν φωνὴν τῶν ὁ Μιγνῶτος
(ἐπιμνημα τῆς ἀκαδημίας τῶν ἐπιγραφῶν Τόμ. ΞΑ'. σελ.
240), ὁ Σχυκφόρδιος (σχέσις τῆς Ἱερᾶς ἱστορίας καὶ τῆς
ἐθνικῆς Τόμος Α'). ὁ Β. Roth εἰς τὸ περὶ ἀνωτάτων
θεῶν τῶν Ἀρίων λαῶν σύγγραμμά του, καὶ αὐτὸς ὁ Ὀλ-
ταίρος (εἰς τὴν ἐπιστολὴν Ἑβραίων τινῶν τῆς Πορτογαλ-
λίας. Τόμος Β').

Αὐτὴ λοιπὸν εἶνε ἡ φωνὴ τῶν λαῶν, τῶν φυλῶν,
τῶν ἐθνῶν, ἡ ἐκ πασῶν τῶν χωρῶν καὶ τῶν γωνιῶν τῆς
γῆς· αὐτὴ ἡ βεβαίωσις τῶν ἐθνολογικῶν καὶ ἱστορικῶν
ἐρευνῶν περὶ τῆς πνευματικῆς καταστάσεως τῶν ἀρχαιο-
τέρων ἀνθρώπων, φωνὴ καὶ βεβαίωσις διαπιστοῦσα ὅτι ἡ
σχετικὴ ἀποκλήνωσις, ἧτις βαθυμυθὸν διέφθειρε καὶ ἐπε-
σκότισε τὴν ἀνθρωπότητα, ἦτο ἔργον τοῦ κατόπιν χρόνου,
ἐξολίσθησις αὐτῆς ἀπὸ τῆς προτέρας τῆς καταστάσεως,
ἧτις ἦτο ὑψηλότερα καθόσον ἦτο ἀρχαιότερα. Καὶ ὅμως ἡ
κ. Παρρέν θεωρεῖ καὶ παριστᾷ **ἀναντιρρήτως**, ὅτι ἡ
πρῶτη βαθμὶς τῆς ἐξελίξεως τοῦ ἀνθρώπου, ἡ πρώτη ἀρχὴ
τοῦ ἀνθρωπίνου βίου ἦτο ἡ ἐντελὲς κτηνώδης κατὰστασις.

Θά κατανοήσῃ ἀρὰ γε ἡ κ. Παρρέν, ὅτι, βεβαιώσασα
ὅσα ἐβεβαίωσε κατὰ τῆς Γραφῆς καὶ τῶν Πρωτοπλάστων,
ἔκαμε τὸ λάθος νά ἀκολουθήσῃ δοξασίᾳ, οὐδαμῶν ἐχούσας
λογικὴν καὶ ἱστορικὴν ὑπόστασιν; Τὸ εὐχόμεθα. Ἀλλ'
ἐπειδὴ ἡ ἀνθρωπὴν διάθεσις δὲν εἶνε τόσο ἐυκόλος εἰς
ἐγκατάλειψιν πλανῶν, ὥς ἐπὶ μακρὴν περιέθαψε φιλο-
στόργως, δὲν κρίνομεν ἄσκοπον νά διασκηδάζωμεν ἀκόμη

μὴ ἂν ἕστασι, ἧτις ἐνδεχόμενον νά προβάλῃ τὴν δολίαν
κεφαλὴν τῆς μὲ σκοπὸν παραπειστικόν. Καὶ λαμβάνοντες
τὴν ἀθειαν νά προσωποποιήσωμεν τὴν ἐνστάσιν διὰ τῆς κ.
Παρρέν, ὥς ὑποθέσωμεν, ὅτι μᾶς λέγει· ἀκαλῶς ἡ ἄν-
θρωπότης εἶχε καθαρώτεραν τὴν πνευματικὴν αὐτῆς ἀντί-
ληψιν κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους· ἀλλὰ τὸ πλεο-
νέκτημα τοῦτο ἦτο ὅπως σχετικόν· ἡ βαρβαρότης ὅμως
καὶ ἡ κτηνώδης διάθεσις εἶνε ἀρχαιόταται, οὐδὲ εἶνε
γνωστὴ φυλὴ καὶ κοινωνία, ἧτις νά ἐξῆσέ ποτε τὸν μακά-
ριον τοῦ παραδείσου βίον· τί θὰ ἀντιτάξῃτε εἰς τοῦτο; »

Τί θὰ ἀντιτάξωμεν;

Ἀποκαλυπτόμενοι εὐσεβῶς, παρ' ὅλον τὸ βαρὺ συ-
νάχι, τὸ ὅποιον ἀπὸ τινος μᾶς μαστίζει, θὰ ἀπαντήσωμεν·
«Κυρία μου, καὶ πότε ἡ Παλαιὰ Γραφὴ εἶπεν, ὅτι ὑπῆρξε
φυλὴ τις καὶ κοινωνία, ἧτις ἐξῆσε τὸν μακάριον τοῦ πα-
ραδείσου βίον, ὥστε ν' ἀπαιτῆται ἀπ' αὐτῆς τοιαύτην λο-
γοδοσίαν; Ἡ Ἀγία Γραφὴ δὲν ἰσχυρίσθη τοιοῦτό τι
οὔτε διὰ μίαν μόνον οἰκογένειαν. Μόνον δι' ἑν ἀνδρόγονον
τὸ ἐβεβαίωσε, καὶ δι' αὐτὸ ὡς πρὸς τινα μόνον κυρίον.
Διότι μετὰ μικρὸν διὰ τῆς ἀμαρτίας ἐπῆλθεν ἡ ἐκπτώσις
καὶ ἡ κατολίσθησις ἐκείνη τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἧτις,
προϊόντος τοῦ χρόνου, ἐδημιούργησε πολλοῦ κατὰ-
στασιν δώσαντες εἰς τὸν Δαυὶδ τὴν ἀφορμὴν νά
εἴπῃ, ὅτι ὁ ἄνθρωπος παρασυνεβλήθη πρὸς τὰ κτήνη
τὰ ἀνόητα. "Ὡστε, Κυρία μου, καὶ κατὰ τὴν Γρα-
φήν, καθὼς βλέπετε, ἡ ἀνθρωπότης ἐνωρὶς ἐξολίσθη-
σεν, ἀπ' αὐτοῦ τοῦ πρώτου ἀνδρόγονου, μεταπεσοῦσα
μετὰ μικρὸν ἡμέρας εἰς βίον ἀμαρτίας, ὅστις διὰ τοῦ χρό-
νου κατήνησεν εἰς βίον ζόφου καὶ περισπῆς ἐξαχρείσεως.
Ἐὰν λοιπὸν αἱ περὶ ἀνθρωπίνου βίου ἐρευνᾶι βεβαιώσωσι
τὴν πρῶτον αὐτοῦ διηγοράν, τὴν ἐνωρὶς ἐξολίσθησιν
αὐτοῦ εἰς κατὰστασιν, ὁδηγήσαντες πρὸς σχετικὴν ἀποκλή-
νωσιν, τὰ ἐξαγόμενα ταῦτα δὲν ἀντίκεινται ποσὺς πρὸς
τὴν διηγήσιν τῆς Γραφῆς, ἧτις οὐδαμῶς ἐπεκτείνει τὸν
παραδείσιον βίον εἰς φυλὴν τινα, οὔτε, ἐπαναλαμβάνω
εἰς οἰκογένειαν τινα τοῦλάχιστον, περιορίζουσα αὐτὸν εἰς
τὰ πρόσωπα τοῦ Ἀδὰμ καὶ τῆς Εὕας, καὶ πάλιν διὰ τινα
μόνον χρόνον. Ἐπιστήμη λοιπὸν καὶ Ἱστορία καὶ Ἱερὰ
Γραφὴ δὲν ἀντιτίπτουσιν εἰς τίποτε, ψυχολογία ὅμως καὶ
Ἱστορία καὶ Ἐθνολογία καὶ Γραφὴ ἀποδοκιμάζουσι καὶ
καταδικάζουσι τὸν ἰσχυρισμόν σα; περὶ ὑπάρξεως ἀνθρώπων
ἐντελὲς κτηνώδους καταστάσεως, πολλῶς δὲ
μᾶλλον τὸ ἐντεῦθεν συμπέρασμά σας περὶ μύθου τῆς Γρα-
φικῆς περὶ πρωτοπλάστων διηγήσεως καὶ περὶ ἐντελοῦς
κτηνώδους τῶν πρώτων ἡμῶν προγόνων. Αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς
Χριστός, Κυρία μου, τὸν ὅποιον ἐνίστα ἐπικαλεσθε, μᾶς
παρουσιάζει, ὡς εἰδότε, τὸ πρῶτον ἄρσεν καὶ τὸ πρῶτον
θῆλυ, τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὕαν, ἐνομένους εἰς γάμον πλή-
ρη πνευματικότητος καὶ ἠθικότητος ὑπὸ τὴν θείαν ὥθησιν
καὶ εὐλογίαν, δεσμός δὲ τοιοῦτος, μακρυῶν τὸ ἐξ ἀρχῆς
ὑπερέχον τῆς ἀνθρωπίνης καταστάσεως, ἤξιζε νά ἐκτιμηθῇ
καλλίτερον ἀπὸ κυρίαν ἐλληνίδα καὶ ῥοδόδαξον, ἧτις ἐν
τούτοις ζητεῖ νά τὸν καταθάψῃ εἰς τὸν βόρβορον μίᾳς δη-

θεν ἀρχικῆς κτηνωδίας, ἥτις ἀπορῶ πῶς αἶς εὐρίσκει συνήγορόν της, ἀφοῦ δὲν ἔχει καμίαν ἀλήθειαν καὶ κανὲν ὁβλητρον».

Ο ΠΑΝΗΓΥΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 80ῆς ΣΠΕΤΕΙΟΥ ΤΩΝ ΓΕΝΕΘΛΙΩΝ ΤΟΥ ΡΟΔΟΛΦΟΥ ΒΙΡΧΟΒΙΟΥ ΕΝ Τῇ ΠΡΩΣΣΙΚῇ ΒΟΥΛῃ

Ὁ φίλος κ. Δ. Ζωμπολίδης ἐφιλοτέχνησε διὰ τὴν «Ἀνάπλασιν» τὴν κατωτέρω μετὰφρασιν περὶ τοῦ πανηγυρισμοῦ τῆς ὀγδοηκονταετηρίδος τοῦ Βίρχωβ ἐν τῇ πρωσσικῇ Βουλῇ. Δημοσιεύοντες αὐτὴν εὐγνωμόνως, δὲν ἀμφιβάλουμεν ὅτι ὁ ἀναγνώστης μετὰ μεγάλου ἐνδιαφέροντος παρὰ τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ ἡμετέρου φύλλου.

«Χάριν τοῦ γηραιῦ τῆς ἐπιστήμης διδασκάλου, τοῦ Ῥοδόλφου Βίρχωβ, ἐγένετο ἡ ἐπιβάλλουσα ἐν τῷ εἶδει αὐτῆς μοναδικὴ πανήγυρις, ἡ ἐορτασθεῖσα χθὲς Σάββατον (τὴν 12 Ὀκτωβρίου κ. ε.) τῇ ἑσπέρᾳ ἐν τῇ μεγάλῃ, σεμνοπρεπεῖς κεκοσμημένῃ αἰθούσῃ τῶν συνεδριῶν τοῦ πρωσσικοῦ βουλευτηρίου. Ἡ πατρίς καὶ αἱ ξέναὶ χώραι συνεδέθησαν ἐν εὐγενεῖ ἀμύλλῃ διὰ τῆς παρουσίας τῶν ἐπιστημοτάτων αὐτῶν σοφῶν, ὅπως λαμπρύνωσι τὴν ἐορτὴν ταύτην ἐκ πασῶν δὲ τῶν χωρῶν τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου (1) παρίσταντο ὡς πιστάλμενοι, ἵνα προσενέγκωσι τὴν δέουσαν τιμὴν καὶ τὴν προσκύνησιν εἰς τὴν μεγαλοφυῆαν τοῦ Βίρχωβ, Αἱ κορυφαὶ τῶν τῆς πολιτείας καὶ τῆς πόλεως ἀρχῶν, πρεσβεῖται πανεπιστημίων, συλλόγων, ἐταιρειῶν καὶ σωματείων ἐγγύθεν καὶ μακρόθεν, φίλοι, ἐταῖροι καὶ μαθηταὶ τοῦ πανηγυρίζοντος, πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοί, — πάντες οὗτοι συνῆλθον χθὲς ἐπὶ τὸ αὐτὸ πρὸς τιμὴν τοῦ ἐνὸς ἀπερίττου ἀνδρός, ὃν ἡ νεώτερα ἱατρικὴ δνομαζεῖ τὸν ἀναμορφωτὴν αὐτῆς.

Πολὺ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λαμπρᾶς ἐορτασμοῦ πράξεως ἡ εὐρεῖα αἰθουσα ἐπληρώθη ἀνδρῶν τοῦ πνεύματος, σκαπανέων τῆς ἐπιστήμης· μέρος δὲ τῶν θεωρείων παρεχωρήθη εἰς τὰς Κυρίας, αἵτινες ἐν τῷ κόσμῳ τῶν εὐδαμον αὐτῶν ἐοθήτων παρῆγον φαιδρὰν ἄψιν ἐν τῇ σεμνῇ ὁμηγύρῃ. Ἡ τράπεζα τοῦ προέδρου καὶ τὸ βῆμα τοῦ ῥήτορος ἦσαν πλουσίως κεκοσμημέναι διὰ θαλερῶν ἀνθέων, φύλλα δὲ νεόβλαστα περιέλιπον τὰς προτομὰς τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τῆς αὐτοκρατειρῆς, ὡς καὶ τὰς πολυτίμους εἰκόνας, τὰς προσενεχθείσας ὡς τιμητικὰ δῶρα τῷ ἐορταστῇ ὑπὸ τῶν ἱατρῶν τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Ἑλβετίας. Ἡ δὲ εὐχύγος τοῦ γηραιῦ πανηγυρίζοντος ἀνδρός μετὰ τῶν θυγατέρων καὶ τῶν νομφῶν κατέλαβε θέσιν ἐν τοῖς πλαγίοις θεωρίοις.

Ἦτο ἐνάτη ὥρα, ὅτε ἀρπάζοντες σάλπιγγες ἀνήγγειλαν τὴν εἰσοδὸν τοῦ μεγάλου διφύτορος. Ὁ μουσικὸς

(1) Μόνη ἡ Ἑλλάς δυστυχῶς δὲν ἠδύνθη ἐτι νὰ ταχθῇ μετὰ τῶν πεπολιτισμένων χωρῶν ! ! ! σπμ. μ.

ἱατρικὸς σύμβουλος Waldayer, πρόεδρος τῆς ἐπιτροπείας τῆς ἐορτῆς ὠδήγησε τὸν ἐορταστὴν εἰς τὴν τιμητικὴν αὐτοῦ ἔδραν εἰς δὲ τοὺς υἱοὺς τοῦ Βίρχωβ οἱ ἐτηρήθησαν παρὰ τοῦτω ἰδιαίτεροι ἔδραι. Τῆς μουσικῆς οἰγησάσης, ἐξεργάγη ἀληθῆς καταιγὶς χειροκροτήσεων· ἐπανειλημμένως δὲ ὁ γηραιὸς σοφὸς ὑπεκλίνετο, ἐμφανῶς συγκινημένος ἐκ τῆς ἐθελουσίᾳ ἐκτιμήσεως τῆς φαιδρᾶς ὁμηγύρεως. Ἐβτα ὁ μουσικὸς ἱατρικὸς σύμβουλος Waldayer ἔλαβε τὸν λόγον, ἀπαγγέλλας πανηγυρικὸν πλήρη ἐνθουσιασμοῦ, ἅρ' οὗ ὠνόμασεν προέδρους τῆς ἐορτῆς τοὺς ὑπουργοὺς von Posadowski καὶ Studt, τὸν γενικὸν ἀρχικτρεον τοῦ στρατοῦ von Leuthold, τὸν ἱταλὸν ὑπουργὸν καθηγητὴν Baccelli (ἐκ Ῥώμης), τὸν λόρδον Lister (ἐκ Λονδίνου), τὸν Cornil (ἐκ Παρισιῶν), τὸν Potkin (ἐκ Πετροπολεως), τὸν Toldt (ἐκ Βιέννης), τὸν Stokvis (ἐκ Ἀμστελδάμου), τὸν Arnauer Hansen (ἐκ Βεργίνης τῆς Νορβηγίας), τὸν von Becklinghausen (ἐκ Στρασβούργου) καὶ τὸν von Bergmann (ἐκ Βερολίνου).

«Ἐνώπιον παντὸς τοῦ κόσμου καὶ ὑφ' ὅλου τοῦ κόσμου (οὕτως εἰσηγήσατο ὁ ῥήτωρ), δικαιούται ὁ Βίρχωβος νὰ πανηγυρισθῇ ὡς ὁ πιστὸς φρουρὸς καὶ φύλαξ τοῦ ἀγαθοῦ τῆς ἀνθρωπότητος ! Ὅστις, ὡς ὁ Βίρχωβος, μετὰ δημιουργικοῦ πνεύματος καὶ μηδένποτε ἀποκαμουσῆς δυνάμεως δύο μεγάλας τοῦ ἐπιστητοῦ χώρας νέας ἐδημιούργησε, πέπει νὰ θεωρηθῇ δίκαιον νὰ ἀποδοθῇ τοῦτω μικρὸς φόρος εὐγνωμοσύνης ἐν δημοσίᾳ πανηγύρει. Ἡ ἐορτὴ δ' αὕτη ἔχει ἀληθῶς βαθυτέραν τινὰ ἔννοιαν· διότι μαρτυρεῖ μεγαλοφάνως καὶ εὐγλώττως τὴν θαυμαστὴν ἀναγνωρίσιν, ἥς ὁ Βίρχωβος ἐν τῷ σύμπαντι κόσμῳ ἀπολαύει.» Ὁ ἰδιαίτερον δὲ ἐόρτιον διωρεᾶν παρέσχεν ὁ ῥήτωρ τὸ διὰ προκλήσεως συναθροισθῆν ποσὸν ἐκ 50,600 μαρκῶν, ὅπερ μέλλει νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ φιλανθρωπικοῦ ιδρύματος τοῦ Ῥοδόλφου Βίρχωβ. Ὁ ἐν θερμῷ ἐνθουσιασμῷ ἀπαγγέλλας λόγος, ὅστις πολλὰκις διεκόπη ὑπὸ χειροκροτημάτων, ἐληξεν εἰς τὸ: «Ἔζητω ὑπὲρ τοῦ ὑπερίψου τῆς γενεθλίου ἐορτῆς τέκνου». Μετὰ ταῦτα δ' ἐπηκολούθησεν ἡ τῆς δεξιώσεως προσφώνησις τοῦ ὑπουργοῦ τῆς παιδείας διδάκτορος Studt, ὅστις διὰ λόγων καλλιπῶν ἐξύμνησε τὴν ἀνάμεινον δυνάμιν τῆς φιλεργίας καὶ τὴν μεγαλοφυῆ διάνοιαν τῆς ἐρένης τοῦ Βίρχωβ. Ὁ αὐτοκράτωρ ἐχαρίσατο τῷ ἐορταστῇ τὸ μέγα χρυσοῦν παράσημον ὑπὲρ τῆς ἐπιστήμης, καὶ συνώδευσεν τὴν ἐξοχὸν ταύτην ἐκτίμησιν δι' ἰδιοχείρου φιλοφρονεστάτου γράμματος, ἐν ᾧ ἐκφράζει τὰς θερμότητας αὐτοῦ εὐχὰς καὶ τὰ συγχαρητήρια. Τὸ ἰδιόχειρον δὲ τοῦτο τοῦ μονάρχου γράμμα ἔχει ὡς ἔπεται :

«Ἐκφράζω ὑμῖν τὰς θερμότητας μου εὐχὰς καὶ τὰ συγχαρητήρια ἐπὶ τῇ σήμερον ἡμέρᾳ, καθ' ἣν διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ ἐπεστράφη εἰς σὲ νὰ πληρώσῃς τὸ 80στὸν ἔτος τοῦ βίου σου ἐν σωματικῇ ἰσχύϊ καὶ πνευματικῇ ἀκμῇ. Εἰς τὴν ἀκαταπόνητον φιλοπονήαν τοῦ μακροῦ σου βίου ὁραίη ἡ ἱατρικὴ ἐπιστὴμὴ ἐρρύνας, θεμέλια τιθεμένης καὶ νέας ὁδοὺς δεικνυούσας, δι' ὧν τὸ σὸν ὄνομα ἐν γραιμῇ

ἐμφανέειν ἐνεχαράχθη ἐν ταῖς δέλοις τῆς ἱστορίας τῆς ἱατρικῆς εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας, καὶ μακρὰν ὑπὲρ τὰ ὅρια τῆς γερμανικῆς πατρίδος τιμάται. Ἀλλὰ καὶ μετὰ προνοίας, μηδέποτε παυσανμένης ἐν τε τοῖς χρόνοις τῶν πολέμων καὶ ἐν εἰρήνῃ, ἔταξας τὴν ἱατρικὴν σου τέχνην καὶ τὴν πείραν ἐν τῇ θεραπείᾳ τῆς πασχούσης ἀνθρωπότητος, καὶ ἐγένεον πάντα πιστὸς ἱατρός καὶ βοηθός. Ὡς δειγμα δὲ τῆς ἐμῆς εὐχαριστίας καὶ ἀναγνωρίσεως διὰ τὴν ἐξαιρετον δρασίαν σου ἀπονέμω σοι τὸ μέγα χρυσοῦν παράσημον τῆς ἐπιστήμης καὶ χαίρω παρέγων σοι τοῦτο σῶμα ἐν τῇ σημερινῇ τιμητικῇ ἡμέρᾳ Wilhelm I. (imperator) R. (rex). Ἡ αὐτοκρατορικὴ ἐκδήλωσις, ἥκολούθησε λέγων ὁ ῥήτωρ, τιμᾷ οὐ μόνον τὸν πανηγυρίζοντα σοφόν, ἀλλὰ σύμπασαν τὴν γερμανικὴν ἐπιστήμην. Ἐβτα δὲ ἠκολούθησαν τὰ συγχαρητήρια τῶν ἐπιστημονικῶν πρεσβειῶν τῶν ἱατρικῶν ἐταιρειῶν, ὧν μακροχρόνιον μέλος εἶναι ὁ Βίρχωβος, τῆς γενικῆς διοικήσεως τῶν βασιλικῶν μουσείων καὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, ὅπερ διὰ τοῦ γενικοῦ ἀρχικτρεον τοῦ στρατοῦ, τοῦ ἰδιαίτερου τοῦ αὐτοκράτορος ἱατροῦ, τοῦ καθηγητοῦ von Leuthold, ἐξέφρασε τὴν θερμὴν αὐτοῦ ἀναγνώρισιν. Θεωλλώδη ὁμοῦς ἐπευφημίαν ἐφελκυσεν ὁ ἐν κλασικῇ λατινικῇ γλώσσῃ ἀπαγγέλλας χαιρετισμὸς τοῦ ὑπουργοῦ Baccelli, ὅστις κατὰ λέξιν ἔχει οὕτως :

«Ὁ, τὸν ἂν τῇ πολιτείᾳ τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης, κατὰ τὴν γῆν ἄπασαν εὐ γένοιτο φίλον τε καλόν τε τῇ Γερμανίᾳ ἔσοιτο, σοί, Ῥοδόλφε Βίρχωβ, ἐπὶ τοῦτω σήμερον ἐν Βερολίνῃ τῇ νεωτάτῃ πασῶν σχεδὸν τῶν ἐπιστημῶν ἀκροπόλει αἱ ὑπαταὶ τιμαὶ ἀνατίθενται.

Ἀθανάτω τοῖνον δάφνη τοῦ σοῦ μετώπου στεφανοῦμένου, οὐδέποτε ἡμέρα οὔτε τῇ ἀνθρωπίνῃ δικαιοσύνῃ λαμπρότερα οὔτε ἡμῖν τερπνοτέρα ἀνέλαμψε Διόπερ ἐν τηλικυτῇ λογικωτάτων ἀνδρῶν συγκλήτῃ ἐπικροτούντων καὶ συγχαίροντων σοι, κἀγὼ κροτῶν καὶ συγχαίρων, ὧν ὑπὲρ σοῦ ἡ Ἰταλία αἰσθάνεται, ταῦτα ἐξεπεῖν κελεύομαι.

Πρώτον σε ἐν ὀνόματι Βικτωρος Ἐμμανουὴλ τοῦ τρίτου, τοῦ πολυφιλῆτου ἡμῖν βασιλέως προσαγορεύω, ὃς ἐκ γενναίων κἀγαθῶν τέκνων προσελθὼν ἀκμῇ τε νεότητος θάλλων, ὑπὸ τῆς λαμπρότητος παντοίας ἀρετῆς, ὅθεν δῆποτε αὕτη στίλβει, οἰκέλα φύσει προσέλκεται.

Ἐβτα ἐν ὀνόματι τοῦ συνεδρίου τῶν ὑπουργῶν τοῦ βασιλέως, ἐν ᾧ μάλιστα ὃς τε τὴν ἱατρικὴν τῆς πολιτείας σήμερον εὐτυχῶς διαφυλάττει, ὃς τε τῶν ἱταλικῶν μαθήσεων φύσει ἰσχυρᾷ προτοταται, βούλονται ἰδίᾳ μνημονεῦσθαι.

Ἀλλ' ὁ πάντων προέχων Ἰωσήφ Ζαναδελλιν, τῆς ἐν νόμῳ ἐλευθερίας συνήγορος ἀήτητος, τοῦ συνεδρίου πρόεδρος, σοί τῷ εὐχλεσεστάτῳ προσάγει τὰς αὐτοῦ εὐχὰς δι' ἐμοῦ.

Καὶ δίκαιον τοῦτο· σὺ γὰρ πᾶσι θαυμαστὴν πάρεσκεύασας εὐθυμίαν, τὴν ὀγδοηκοστὴν ἐορτάζων γενέθλιον, ὑπὸ τῶν μελετῶν καὶ τῶν πόνων οὐδέποτε θρασυθείς.

Ἀλλ' ἂν μάθῃσιν καὶ μέθοδον τῆς παθολογικῆς ἀνατο-

μικῆς ὁ Ἰωάννης Βαπτιστῆς Μοργάγιος αἰσίῳ τολμήματι πρῶτος ἐν Ἰταλίᾳ ἰδρύσατο καὶ μετέδωκε, σὺ ἰδίᾳ σοφίᾳ ἐν τῇ σῇ Γερμανίᾳ τελῶς κατεργάσας καὶ εἰς τοῦτο ἡγάγες, ὥστε σε διδάσκαλον διδασκάλων δικαίως καλεῖσθαι. Τοῦτο οἱ Ἰταλοὶ εἰκόνη παραδόνται κῆρήθησαν κἀγὼ τὸ πεντάμετρον ὑπεράνω τοῦ πίνακος γέγραφα.

Ἰνα, ὧν αἱ καρδίαι διαθερμαίνονται, παριστάμενοι τὰ φῶτα καθορῶσιν. Ἐδοῖ τοῖνον, Ῥοδόλφε Βίρχωβ, καὶ Νέστορος ζῆθι ἔτη, ἀβλαβής, ἀκμάζων, τρεῖς καὶ τετράκις μακάριος ! Ζῆθι τῆς σῆς πατρίδος τὸ κόσμημα καὶ τὸ φῶς, ζῆθι τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἡ ἀρωγή, ζῆθι τῶν ἐθνῶν πάντων ὁ θαυμασμός, ζῆθι τῆς Ἰταλίας ὁ προσφίλης, ζῆθι ἀθάνατος ! »

Ὁ ὑπουργὸς εἰτα παρέδωκε τῷ πανηγυρίζοντι πολυτιμὸν χαλκὸν μετὰλλιον καὶ εἰκόνα, ἐν ᾗ ὁ ἱταλὸς ἐρευνητῆς Μοργάγιος, ὁ ἰδρυτῆς τῆς παθολογικῆς ἀνατομικῆς, καὶ ὁ Βίρχωβος παρίστανται. Ὁμοίως εὐδοκίμησης ἡξιώθη ἡ προσφώνησις, ἣν ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς πρωσσικῆς βουλῆς διδάκτωρ Krause πρὸς τὸν ἐορταστὴν ἀπηθύονεν.

Ἐπειτα ἀνεγνώσθησαν τηλεγραφικαὶ εὐχαὶ τῆς πριγκίπισσας Θηρεσίας τῆς Βαυαρίας, τοῦ δούκως Albrecht τοῦ Μεκλεμβούργου, τοῦ ἀρχιγραμματέως τῆς γερμανικῆς αὐτοκρατορίας κόμητος von Bulow.

Ἐπηκολούθησαν ἔπειτα τὰ ἐπιστημονικὰ ἰδρύματα, ἥτοι ἡ ἀκαδημία τῶν ἐπιστημῶν, τὸ πανεπιστήμιον τοῦ Βερολίνου, ἡ κτηνιατρικὴ σχολή, ἡ ἱατρικὴ σχολή τοῦ Βερολίνου. Τὰς δὲ γερμανικὰς ἱατρικὰς σχολὰς ἀντεπροσώπευσεν ὁ μουσικὸς σύμβουλος von Zienissen (ἐκ Μονάχου). Ἐν ὀνόματι τῆς Alma mater τοῦ Βυρσβούργου προσήνεγκε τὰς εὐχὰς ὁ καθηγητῆς von Leube.

Τὸ τέλος τοῦ ὁμίλου τοῦτου ἐπέθηνεν ἡ ἐπιτροπεία τῆς ἱατρικῆς παγγερμανικῆς ἐταιρείας.

Ἐβτα προσῆλθον αἱ ἀρχαὶ τῆς πόλεως. Ὁ δήμαρχος Kirschner, περιβαλλόμενος ὑπὸ τῶν παρῆδρων καὶ δημοτικῶν συμβούλων προσηγόρευσε τὸν ἐπίτιμον τοῦ Βερολίνου πολίτην, οὗτινος τὸ ὄνομα τὸ νέον νοσοκομεῖον τῆς πόλεως θὰ φέρῃ καὶ θὰ δεικνύῃ ἐν χρόνις ἀπωτάτοις, ὅτι ὁ Ῥοδόλφος Βίρχωβος ὑπῆρξεν ἡγεμὼν τοῦ πνεύματος, εὐεργέτης τῆς ἀνθρωπότητος καὶ πιστὸς πολίτης τῆς αὐτοῦ πόλεως. Συγχρόνως δὲ ὁ δήμαρχος προσήνεγκεν 100,000 μάρκων διὰ τὸ ἱδρυμα τοῦ Βίρχωβ.

Ἐν μεγάλῃ συνεχείᾳ προσῆλθον μετέπειτα αἱ ἐπιστημονικαὶ ἐταιρεῖαι, ἡγουμένης τῆς τοῦ Βερολίνου ἱατρικῆς τοιαύτης, ἥς πρόεδρος ἀπὸ μακροῦ χρόνου εἶνε ὁ γηραιὸς φυσιοδίφης. Ἀντὶ δὲ τοῦ προέδρου ὁμίλησεν ὁ μουσικὸς σύμβουλος von Bergmann, οὗτινος οἱ θερμότητοι λόγοι ἐνθουσιῶδη ἀντήχησαν ἐξήγειραν. Τοὺς λοιποὺς ἱατρικοὺς συλλόγους ἀντεπροσώπευσεν ὁ μουσικὸς σύμβουλος von Leyden. Ἀτελεῦςτος δ' ἦτον ὁ ἀριθμὸς πασῶν τῶν ἐταιρειῶν καὶ συλλόγων, οἵτινες κατὰ τάγματάς τας εὐχὰς αὐτῶν εἰσέφερον καὶ τὰς συνήθεις προσφωνήσεις παρέδιδον. Ἦσαν δ' αὗται πλείους καὶ πλήρεις τιμῶν ὑπὲρ τοῦ γερaroῦ ἐορταστοῦ.

Ἡ προσαγόρευσις τοῦ γεροστιαστοῦ Cornil ἐκ Παρισιᾶν εἶχεν ὡς ἐξῆς :

« Mon cher maître, vous avez dans votre vie publique proclamé des principes du libéralisme appuyés sur la science, qui est la source et qui doit être le guide de tous les progrès sociaux. Vous avez inauguré une conception nouvelle de la pathologie, basée sur l'étude de lésions des cellules. Vous êtes le conseiller des villes dans la recherche de leurs meilleures institutions d'hygiène. A tous ces titres vos amis de Paris s'inclinent avec un affectueux respect devant vous et ils souhaitent la longue continuation de votre admirable carrière.

Πολλὴ μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἔλαβε τέλος ἡ λαμπρὰ πανήγυρις δι' ἧς ἔκαστος δὲ καὶ τὸν ἀπλούστατον εἶχεν ὁ εὐρυσταγὴς εὐχαριστήριόν τι μειδίαιμα καὶ θερμὴν θλίψιν τῶν χειρῶν. Πάντοτε ἡγεῖτο καὶ πάντοτε ἐν πλήρει προσοχῇ προσέβλεπε, δειγμάτων τοῦτο τῷ ὄντι ἀξιοθαυμάστου ἐγκατεργασίας διὰ ὁδονηκοντοῦτη πρεσβύτην.

Ἀνεγνώσθησαν ἔπειτα τηλεγραφήματα πλείστων ἡγεμόνων καὶ ἡγεμονίδων, τοῦ ἀρχιγραμματέως τῆς γερμανικῆς αὐτοκρατορίας προσφωνήσεις δ' ἐγένοντο εἰς ἀπὸ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἐπιστημονικῶν ἰδρυμάτων, τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, τῶν ἱατρικῶν ἐταιρειῶν καὶ τῶν σχολῶν πᾶσιν σχεδὸν τῶν πεπολιτισμένων πολιτειῶν.

Ἐκ τοῦ τοπικοῦ ἀγγελιοφόρου τοῦ Βερολίνου (Berliner Local Anzeiger).

ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ ΜΑΣ

Ἐλθετε τώρα οἱ λέγοντες : Σήμερον ἡ αἰθρὴν θὰ ἀπὸκώμεν εἰς ταύτην τὴν ἡλὸν καὶ θὰ μείνωμεν ἐκεῖ ἐν ἑσπέρῃ καὶ θὰ ἐμπορευθώμεν καὶ θὰ κερδήσωμεν ὅτινας δὲν ἠξέμεθα ὅποια θὰ εἶναι ἡ αἰθρὴν » (Ήκκ Δ', 13—15).

Ὡς τοὺς νέους ἀποδίδομεν συνήθως ἰδιόζουσαν κλίσιν πρὸς τὰς μεγάλας ἐλπίδας καὶ τὰς μεγάλας σκέψεις. Καὶ θὰ ἦτο τῷ ὄντι κακὸν δέγμα ἐὰν αὐτοί, οἱ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ βίου, ὅστις φαίνεται μακρὸς ἀκόμη δι' αὐτοὺς, ἐκοπτοὶ τὰς πτέρυγας τῆς φαντασίας τῶν καὶ ἀπέβαλλον τὴν γενναϊοφρονα φιλοδοξίαν καὶ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀπεριόριστον.

Οὐδ' εἰς τὸν γέροντα ἀπαγορεύεται νὰ περιπτύσσῃται τὸ μέλλον καὶ ποικίλους νὰ παράγῃ συνδυασμούς· περὶ τοῦ προβληματικοῦ πάντοτε αἰθρῶν. Ὅσακις συναντῶμεν νέους μὴ δυναμένους ἢ μὴ θέλοντας νὰ κάμωσι σχέδια περὶ τοῦ μέλλοντος, ἂς εἰμεθα βέβαιοι ὅτι τοῦτο δὲν προέρχεται ἐκ φρονήσεως, ἀλλ' ἐξ ἀποθαρρύνσεως καὶ ἀηδίας, ἐνεκα τῆς ἀποτυχίας πολλῶν σχεδίων τῶν.

Δὲν ἀπαγορεύει τὰ περὶ τοῦ μέλλοντος ἡμῶν σχέδια ὁ Ἀπόστολος, οὐδὲ συμβουλεύει τὴν ἐξ ἀποθαρρύνσεως μοιραίαν ἀπραγμοσύνην, τὴν καλομένην παρὰ τινῶν φρόνησιν. Ἀλλὰ λέγει τὸ πῶς ὀφείλομεν νὰ κάμνωμεν τὰ σχέδια ταῦτα καὶ κατὰ τίνας βρούς.

Ἀλήθεια εἶνε κοινὴ ὅτι τὸ μέλλον δὲν εἶνε εἰς τὴν ἐξουσίαν μας, καθὼς οὐδὲ τὸ παρόν. Ἀμφότερα εἶνε δάναει, παρὰ τοῦ Θεοῦ δεδωκεναι. Οὐδὲν λοιπὸν μᾶς ἐμποδίζει νὰ προσχεδιάζωμεν τὸ μέλλον γλυκὺ καὶ διαγελῶν καὶ εὐλογημένον. Ὁ Θεὸς δὲν μᾶς τὸ ἀπαγορεύει, μᾶλλον δὲ καὶ τὸ διατάσσει, ἐγκυρῶνται δὲ ἐν τῇ προσχεδιάσει ταύτῃ τῇ ἰσχύϊ τοῦ μέλλοντος τὸ σύμβολον τοῦ πόθου τῆς ἀθανασίας. Δὲν μᾶς ἀρκεῖ τὸ κεκτημένον, ἀλλὰ θέλομεν καὶ τὸ μὴ κεκτημένον νὰ ἀπολαύσωμεν.

Ἄς προσχεδιάζωμεν τὸ μέλλον, ἀλλὰ τῶν σχεδίων μας τὴν πραγματοποίησιν ἂς ἐξαρτῶμεν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ τὸ θέλημα. Ἄν ὁ Θεὸς θέλῃ, ἐὰν με βοηθήσῃ, ἂς γένηται τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ σχέδιόν μου. Ἰδοὺ ὁ ὅρος ὁ ἀπαραίτητος, καθ' ὃν ὀφείλομεν νὰ σχεδιάζωμεν τὰ σχέδια τοῦ μέλλοντος μας, ὑποτάσσοντες αὐτὰ πάντοτε εἰς τοῦ Θεοῦ τὸ ἐμπρόσθε θέλημα. Ὅσαυτὰ ἀγιάζωμεν τὰς ἐνεργείας μας καὶ ὅ' ἀποφύγωμεν τὸ κακὸς σχεδιάζειν καὶ πράττειν, ἡνωμένοι πάντοτε μετ' ἐκείνου, ὅστις ἡ ἀγαθότης εἶνε καὶ δικαιοσύνη καὶ ἀγιότης ἐν παντί.

Π. Κ. Γκορογιάννης

διάκονος τῆς ἐν Γαλατῇ Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας

ΚΑΡΟΛΟΥ ΦΛΕΓΕΛ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΔΕΙΝΟΠΑΘΟΥΝΤΩΝ ΣΠΟΓΓΑΛΙΕΩΝ

18 Ἡναγκάσθησαν τότε τὰ καλὰ στοιχεῖα τῶν σπογγαλιέων νὰ υποκύψωσιν εἰς τὸν εἰδεχθῆ αἰματόφυρτον τύπον τῆς διὰ σκαφάνδρου σπογγαλιείας, ἀλλὰ δὲν ἔπαυον δυσαναχετοῦντες καὶ ἐλπίζοντες, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐνεργούντες ὑπὲρ ἐπιστροφῆς εἰς τὸ πρῶτον εὐτυχὲς καθεστώς. Αἱ δὲ δημογεροντίαι, ἐνθὲν μὲν ἐπηρεαζόμεναι ὑπὸ τοῦ ἐκλέγοντος αὐτὰς λαοῦ, ἐνθὲν δὲ προβλέπουσαι, ὅτι ἡ κατάχρησις αὐτῆ τῶν σκαφάνδρων τάχιον ἢ βράδιον θὰ ἐπενέγκῃ γενικὴν καταστροφὴν, δὲν παρέλιπον νὰ ἀποτείνωται δι' ἐκθέσεων εἰς τὰς ἀνωτέρας Ἀρχάς. Καὶ οὕτως ἀληθῶς ἐπέτυχον τῷ 1885 παρὰ τῆς Ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως τὴν παῖσιν τῶν σκαφάνδρων, ἀλλὰ δυστυχῶς μόνον ἐπὶ ὀλίγους μῆνας, ἀντενεργούσης τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως διπλωματικῆς πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δῆθεν συμφερόντων τῶν πολυαριθμῶν ἐκκινήτων σκαφάνδρων τῆς Ἰθάκης καὶ τῆς Αἰγίνης. Καὶ τὸ κακὸν δημῶν ἐπρόχῳρει καὶ ἐκορυφῶτο παρ' ὅλας τὰς διαμαρτυρίας τῶν πληθυσμῶν, παρ' ὅλας τὰς ἐκθέσεις τῶν δημογεροντιῶν καὶ παρ' ὅλον τὸ συμπᾶθος, ἀλλὰ μεμονωμένον ἐνδιαφέρον εὐγενῶν φιλανθρωπῶν, διαπρεπόντων ἐπὶ πνεύματι καὶ ἀξιώματι.

19 Τοιαῦτα ἔπασχον οἱ σπογγαλιεῦται πληθυσμοί, ἀνακαλύψας δὲ τὸ δεινὸν κακὸν κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1892, ἠρξάμην ἀπὸ τότε νὰ μιλεῖν αὐτῷ, προέβην δὲ εἰς δημοσιεύσεις περὶ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ Μαρτίου τοῦ 1893 καὶ δὲ

ἰταλικῆς πραγματείας ὑπὸ τὸν τίτλον « Ἡ νῆσος Κάλυμνος καὶ ἡ σπογγαλιεία » ἐν τῷ περιοδικῷ τοῦ ἐν Μεδιολάνοις Συλλόγου τῆς Ἐμπορικῆς Ἐξερευνητικῆς τῆς Ἀφρικῆς (φυλλάδια Μαρτίου, Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου τοῦ 1893). Κατὰ τὸ φθινόπωρον δὲ τοῦ 1893 ὁ λαὸς τῆς Κάλυμνου εἶτι μίαν φορὰν ἀσσωμος προσέβη εἰς διαβήματα ἐνεργητικά, ἀφροντα πᾶσαν ἀμφισβόλιαν περὶ τῶν φρονημάτων καὶ ἐπιθυμιῶν αὐτοῦ, δηλαδὴ συνῆλθεν εἰς συλλαλητήρια, συνέστησιν ἐπιτροπὴν πρὸς λύσιν τοῦ ζωτικώτατου δι' αὐτὸν ζητήματος, συνέλεξε χρήματα διὰ τὰ ἀπαραίτητα ἐξοδα, ἔστειλε πληρεξουσίου εἰς τὰς δημογεροντίας τῶν γειτόνων νήσων, διὰ νὰ ἐνωθῇ πρὸς τὸ γενικὸν καλόν, καὶ ἐξέλεξε διὰ τὸ ἔτος 1894 πρῶτον δημογέροντα τὸν κ. Μιχαὴλ Μαγκλῆν, ὅστις ῥητῶς εἶχε θέσει εἰς τὸ ἐκλογικὸν πρόγραμμα αὐτοῦ τὴν παῖσιν τῆς ἐν τῇ σπογγαλιείᾳ καταχρήσεως τῶν σκαφάνδρων. Μία δὲ τῶν πρώτων πράξεων τῆς δημογεροντίας τοῦ 1894 ἦν ἡ ἀποστολὴ σπουδαίου περὶ τοῦ σπογγαλιεῦται συστήματος ὑπομνήματος πρὸς τὴν Α. Α. Μεγαλειότητα τὸν Σουλτάνον, πρὸς τὴν Α. Θ. Παναγιώτητα τὸν Οἰκουμένικόν Πατριάρχον, πρὸς τὴν Α. Ὑψηλότητα τὸν Μίαν Βεζύρην καὶ πρὸς τὰς Αὐτῶν Ἐξουχίας τὸν Νομάρχην Αἰγαίου καὶ τὴν Μουσουλμάνον Χίου. Κατὰ τὸ θέρος δὲ τοῦ αὐτοῦ ἔτους διωρίσθησαν διὰ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει διεξαγωγὴν τῆς υποθέσεως ταύτης δύο πληρεξούσιοι Κάλυμνιοι, ὁ ἐκεῖ ἀπὸ πολλοῦ διαμένων δικηγόρος κ. Μιλτιάδης Καραδοκιδὸς καὶ ὁ ἐπίτηδες πρὸς τοῦτο εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν μεταβὰς σχολάρχης τῆς Κάλυμνου κ. Νικόλαος Καλαβρός. Ἐκ τοῦ ὑπομνήματος δὲ τούτου ἀναφέρω ἐνταῦθα τὰς ἐξῆς πολυσυμάντους περικοπὰς, ὡς λίαν ἀκριβῶς περιστώσας τὴν δεινὴν κατὰστασιν τῶν πραγμάτων καὶ τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην ταχείας θεραπείας.

20. [Καὶ πρῶτον μὲν αἱ σπογγαλιεῦται μηχαναὶ εἶνε ὁλοκληρωταὶ εἰς τὴν ὑγίαν καὶ τὴν ζῶν τῶν ἀνθρώπων. Ἐκ τῶν στατιστικῶν τῶν κατ' ἔτος γινομένων, καὶ τὰς ὁποίας δύνανται νὰ βεβαιώσωσι καὶ εἰς αἱ κατὰ τόπους ἀρμόδιαι αὐτοκρατορικαὶ ἀρχαὶ καὶ ἡ ἱατρικὴ ἐπιστήμη, εἶνε ὑποδεδειγμένον, ὅτι ἐκ τῶν σπογγαλιέων τῶν ἐργαζομένων διὰ τῶν μηχανῶν τούτων δέκα μὲν ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἀποθνήσκουσιν ἀμέσως ἐν αὐτῇ τῇ ἐργασίᾳ, ἕτεροι δὲ 15 οἱ καθίστανται διὰ βίου παραλυτικοί, ἀκίνητοι καὶ ἀχρηστοὶ εἰς πᾶσαν ἐργασίαν, οἱ δὲ λοιποὶ καθίστανται κατ' οὐσίαν ἀνῆρωποι ὅπως ἐκνευριασμένοι, καχεκτικοί. Αἱ σπογγαλιεῦται κοινωνίαι εἶνε πλήρεις ἀπὸ τοιοῦτους παραλυτικῶν καὶ ἀπὸ χήρας καὶ ὀρφανῶν τῶν ἐκ τῆς ἐργασίας ταύτης ἀποθανόντων, ἐλεεινὰ θύματα καὶ ἀπαισίους μάρτυρας τῆς ἀπανθρώπου ταύτης ἐργασίας, ἐγκαταλειμμένα εἰς τὴν ἐσχάτην δυστυχίαν καὶ ἀπελπισίαν. Τούναντιον δ' ἐκ τῶν φυσικῶν σπογγαλιέων, δηλαδὴ τῶν ἀπλῶν κολυμβητῶν, εἶνε σπανία περίπτωσις νὰ ἀποθάνῃ εἰς ἑκ δύο χιλιάδων ἐκ τῆς ἐργασίας ταύτης, καὶ ἀπεναντίας μάλιστα οἱ τοιοῦτοι εἶνε πολλοὶ ὑγιέστεροι ἢ οἱ ἑρμαιοὶ.

21. [Δεύτερον· Αἱ σπογγαλιεῦται μηχαναὶ κατέστρεψαν τὸ εἶδος τῶν σπόγγων ἐκ τῶν θαλάσσιων τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας καὶ ἐν γένει τῆς Μεσογείου. Ἀλλοτε, πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν μηχανῶν, ἐνῶ ἐν ταῖς αὐτοκρατορικαῖς θαλάσσιαις ἐργάζοντο, καθὼς προείπομεν, ἀπαιρήθησαν σπογγαλιεῦται πλοῖα, τὰ ὅποια ἅπαντα ἐξῆγον ἀφθονον ἄλιευμα καὶ ὅλοι ἐμενον πύρριπτοι ἐκ τῆς ἐργασίας ταύτης, ἐν τούτοις αἱ θαλάσσαι αὐταὶ ἦσαν πάντοτε πλήρεις ἀπὸ σπόγγους καὶ εἰς τὰ ἐλάχιστα βῆθη αὐτῶν, σήμερον δὲ, ἐνῶ ἐμεινεν οὐδὲ τὸ δέκατον τῶν σπογγαλιεῦται πλοίων, ἐν τούτοις δὲν ὑπάρχουσι πλέον σπόγγοι ἐπαρκεῖς δι' ἐργασίαν οὐδ' εἰς τὰ μεγάλα βῆθη τῆς θαλάσσης, εἰς τὰ ὅποια δύνανται νὰ κατέλθῃ ὁ σπογγαλιεὺς εἴτε διὰ μηχανῆς εἴτε καὶ ἀνῶ. Ὁ δὲ λόγος εἶνε, ὅτι ἐξηφάνισαν αὐτοὶς ἀδίκως καὶ παραλόγως αἱ σπογγαλιεῦται μηχαναὶ, διότι ὁ μὲν ἀπλὸς κολυμβητὴς, καταβαίνων εἰς τὸν πυθμένα τῆς θαλάσσης, ἐξάγει μόνον τοὺς μεγάλους καὶ χρησίμους σπόγγους, οἱ δὲ μικροὶ καὶ ἀχρηστοὶ σπόγγοι μένουσι, καὶ δύνανται πάλιν νὰ εὕρῃ αὐτοὺς προσεχῶς σπόγγος τελείους καὶ χρησίμους, ἐνῶ ὁ διὰ τῆς μηχανῆς σπογγαλιεὺς, ἐπειδὴ καὶ καιρὸν πολλὸν δύνανται νὰ μένῃ ἐν τῷ πυθμένι τῆς θαλάσσης καὶ νὰ ἐρευνήσῃ καλῶς τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ, τὸ σπουδαιότερον, ἡ περιεφευγὰ τῆς μηχανῆς εἶνε ἐφωδιασμένη μετὰ μεγεθυντικῶν φακῶν, ὅστις μεγεθύνουσι καὶ ὑπερβολὴν καὶ τὰ ἐλάχιστα ἀντικείμενα, ἐξάγει καὶ αὐτοὺς τοὺς μικροτέρους σπόγγους, καὶ, ἅπλως εἰπεῖν, εἰς τὸ μέρος τῆς θαλάσσης, ὅπου ἤθελε νὰ πέρῃ, φέρει τὴν παντελὴ ἐρήμωσιν.

22. [Διὰ τὴν ἐννοήσῃ τις σαφέστερον τὴν καταστροφὴν, τὴν ὁποίαν εἰς τὸ μικρὸν τοῦτο διάστημα αἱ σπογγαλιεῦται μηχαναὶ ἐπέφερον εἰς τὰς σπογγαλιεῦται κοινωνίας τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας καὶ τὴν σπογγαλιεῦται βιομηχανίαν ἐν γένει, εἶνε ἀρκετὸν νὰ ρίψῃ ἐν βλέμμα ἐπὶ τῆς καταστάσεως, εἰς ἣν ἐβλάσκοντο σήμερον. Ἡ Συρία, παραδείγματός χάριν, ἥτις ἄλλοτε εἶχεν ἄνω τῶν 800 σπογγαλιεῦται πλοίων, σήμερον δὲν εἶχε πλέον εἰ μὴ μόλις 40, οἱ δὲ δυστυχῆς αὐτῆς σπογγαλιεῖς, μὴ δυνάμενοι νὰ ζήσωσιν εἰς τὰς πατρίδας αὐτῶν, ἐγκατέλιπον αὐτὰς καὶ διεσκορπίσθησαν εἰς τὰ διάφορα μέρη τοῦ κόσμου, ἰδίως δὲ εἰς τὴν Ἀμερικὴν. Τὸ Καστελλόριζον, ἡ Ἀστυπάλαια, ἡ Νίσυρος, ἡ Τήνος, ἡ Λέρος καὶ ἡ Πάτμος ἔπαυσαν τοῦ νὰ ᾔνε σπογγαλιεῦται καὶ ἔπαυον τὸ αὐτό. Ἡ Κάλυμνος, ἥτις ἄλλοτε εἶχε 370 σπογγαλιεῦται πλοῖα, σήμερον δὲν εἶχε εἰ μὴ μόνον 38 κολυμβητικά, 26 μηχανῆς καὶ ὀλίγας τινὰς λέμβους, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἐργάζεται οὐδὲ τὸ δέκατον τῶν κατοίκων. Ἡ Σύμη καὶ ἡ Χάλκη ἔπαυον τὸ αὐτό. Ἐν γένει δὲ αἱ σπογγαλιεῦται κοινωνίαι τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους ἐνεκα τῶν μηχανῶν τούτων ἔχασαν τοὺς ἀκμαϊότερους τῶν νέους, εἰδὼν τὰ κεφάλαιά των καταστραμμένα καὶ τὸ ἐμπόριόν των περιερχόμενον εἰς ἀσάρεστον θέσιν.

23. [Ἐπιστρέψας δὲ κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1894 ἐξ

Ἰταλίας εἰς Κάλυμνον, ἐχάρην πολὺ διὰ τὰ γεγονότα ταῦτα καὶ ἀπεφάσισα νὰ ἐκδώσω τὴν περὶ Καλύμνου καὶ τῆς σπογγαλείας πραγματείαν μου, ἰδιαίτερον τεύχος εἰς διαφόρους γλώσσας, καὶ δὴ πρῶτον ἰταλιστὶ καὶ ἑλληνιστὶ. Καὶ τὴν μὲν ἰταλικὴν ἐκδίδει ἐδημοσίευσεν, μεταβάς εἰς Ἰταλίαν κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1894, ἐν Γενούῃ κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1895, τὴν δὲ ἑλληνικὴν ἐκδίδει ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ Μάρτιον τοῦ 1896, ἔστειλε δὲ καὶ τὰς δύο ἐκδόσεις εἰς πολλὰ καὶ σπουδαῖα πρόσωπα καὶ συλλόγους, λαβὼν παρ' αὐτῶν πολὺ τιμὰ εὐχαριστήρια. Προσέτι ἐδημοσίευσεν ἄρθρα πολλὰ ἐν ἐγκρίτοις ἐφημερίσι καὶ περιοδικοῖς τῆς Ἰταλίας, Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, ἵνα ἐπὶ τῆς δεινῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων ἐπιχύσω φῶς, τὸ μᾶλλον δραστήριον φάρμακον κατὰ παντός κακοῦ, ἀγαπῶντος τὸ σκότος, ὡς διδάσκει ἡ καθημερινὴ πείρα καὶ τὸ θεῖον καὶ ἱερὸν Εὐαγγέλιον διακηρύττον ὅτι «Πᾶς ὁ φαῦλα πράττων μισεῖ τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ».

24. Κατὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1895 ἐξ Ἰταλίας εἰς Κάλυμνον ἐπιστρέψας, εἶρον τὸν τότε Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Λέβου, Καλύμνου καὶ Ἀστυπάλαιας Ἀνθίμου ἀνυψωθέντα εἰς τὸν θρόνον τῶν Χρυσοστόμων καὶ Φωτίων, συμβᾶν, ὅπερ μοι ἐνεπίησε μεγάλην ἐντύπωσιν, διότι πάντοτε ὠνευεῖσθαι νὰ παρουσιασθῇ τῷ Οἰκουμένικῳ Πατριάρχῃ ἐν τῇ βασιλευσῇ, ἥδη δὲ ἐπραγματοποιήθη τὸ ὄνειρόν μου ἐν τῇ πρόσωπῳ τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμένικου Πατριάρχου Ἀνθίμου τοῦ Ζ' ἐν τῇ μικρᾷ καὶ ἀποκέντρῳ νήσῳ, ἣν πρὸ τριετίας ἐξελεξάμην πρὸς διαμονήν μου. Τόσον ταχέως δὲ συνέβησαν αἱ μεταβολαὶ αὗται, ὥστε δὲν ἐγνώρισα τὸν γεγραμμένον ἱεράρχην καθόλου ὡς Μητροπολίτην, ἀλλὰ μόνον ὡς Πατριάρχην, ἀναχωρήσας εἰς Ἰταλίαν πρὸ τῆς εἰς Κάλυμνον ἐλεύσεώς του καὶ ἐπιστρέψας τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὴν εἰς τὸν Οἶκον, Ὁρόνιον ἀνάγκησιν αὐτοῦ. Τὸ ἐν Καλύμνῳ δὲ λογικὸν ποίμνιον τοῦ Μητροπολίτου, εἶτα δὲ τοῦ Πατριάρχου Ἀνθίμου, μεγάλας ἀνέθεσεν ἐλπίδας εἰς αὐτόν, ὅτι καὶ ἐν τῇ βασιλευσῇ θὰ μεριμνήσῃ περὶ αὐτοῦ, ἐξ ὀνόματος δὲ τοῦ πολυπληθεστάτου στοιχείου τῶν σπογγαλείων, πλοίαρχων καὶ θυτῶν, προσεφώνησε τὴν Α. Θ. Παναγιώτητα ὁ πλοίαρχος κ. Νικόλαος Χαύλλης, διαπύρως παρακαλῶν τὸν Πατριάρχην, ὅπως ἐν Κωνσταντινουπόλει θερμῶς συνηγορήσῃ ὑπὲρ τῆς παύσεως τῶν ἀνθρωποκτόνων καὶ σπογγοφθόρων σκαφάνδρων, ἡ δὲ Α. Θ. Παναγιώτης ὑπεσχέθη, ὅτι θὰ πράξῃ πᾶν τὸ ἐφικτὸν καὶ, ὡς εἰκός, ἐκράτησε τὸν λόγον αὐτῆς.

25. [Ἄλλ' αἱ ἐνέργειαι αὗται τῆς Α. Θ. Παναγιώτητος ἀπῆρσαν τισι τῶν ὑποστηρηκτῶν τῶν σκαφάνδρων, οἵτινες, καταφυγόντες εἰς τὸν Ἀθηναϊκὸν τύπον, ἐδημοσίευσαν κατὰ τὸν Μάϊον τοῦ 1885 ἄρθρον, ἱκανὸν νὰ παραπλανήσῃ μόνον τοὺς ὀλοτελῶς ἀγνοοῦντας τὰ πράγματα, δι' οὗ μάλιστα ἐτόλμησαν νὰ διαβάσωσι λίαν ἀνευλαβῶς τὸ ἀγνὸν πρόσωπον τῆς Α. Θ. Παναγιώτητος Ἀνθίμου τοῦ Ζ'. Ἀναφανείσης δὲ ταχέως ἐν τῷ «Ἐμπορικῷ Ταχυδρόμῳ» τοῦ Λιθόργου ἰταλικῆς μεταφράσεως τοῦ ἀνακριτοῦς καὶ

ἀνευλαβοῦς ἄρθρου, ἀνελάβομεν τὴν ἀναίρεσιν αὐτοῦ ὁ μὲν Μαρκήσιος Ἰερώνυμος Δε-Φερράρης, δικηγόρος καὶ Πρόεδρος τῆς Περσίας καὶ τοῦ Μαυροβουνίου ἐν Γενούῃ, ἐν τῇ ἐκεί ἀρίστῃ ἐφημερίδι «Κάφφαρον» ὑπὸ ἡμερομηνίαν 20 Σεπτεμβρίου τοῦ 1895, ἐγὼ δὲ ἐν τῇ «Κωνσταντινουπόλει» κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1895, ἐν ἄρθρῳ φέροντι τὸν τίτλον : «Ἡ Α. Θ. Παναγιώτης Ἀνθίμος ὁ Ζ' ἐν τῷ ἰταλικῷ τύπῳ». (ἔπεται τὸ τέλος)

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΧΑΛΚΙΔΟΣ ΚΑΙ Ο ΑΥΤΟΘΙ ΙΕΡΟΚΗΡΥΞ

Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Χαλκίδος κ. Εὐγένιος ἡμποδίσαι τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν τὸν ἐκεῖ ἱεροκήρυκα κ. Θεοφύλακτον Παπακωνσταντίνου, ἀπὸ τοῦ νὰ κηρύξῃ τὸν θεῖον λόγον κατὰ τὴν θεῖαν λειτουργίαν. Ὁ ἱεροκήρυξ, πρὸς ἀποφυγὴν σκανδάλου, ὑπεχώρησεν, ἀλλὰ τὸ σκάνδαλον ἐδημιουργήθη ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου, καθ' οὗ κατηγανάκησεν δλόκληρος ἡ κοινωρία τῆς Χαλκίδος. Ἀρχιερεῖς ἄλλοι θὰ ἔσμενε διὰ τῆς ὑπολήψεως αὐτοῦ καὶ τῆς ἀγάπης ἱεροκήρυκα ὡς τὸν κ. Θεοφύλακτον, ὅστις, μονογενὴς υἱὸς καὶ κατέχων μέσα πλούτου καὶ κοσμικῆς εὐδοκίμιας, ἐτάχθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐκκλησίας ἀναφλέγεις ὑπὸ ἱερᾶς ἀγάπης πρὸς αὐτήν. Ἄλλ' ὁ Σ. Ἀρχιεπίσκοπος Χαλκίδος, δουλεύων εἰς τὸ σύστημα τοῦ μασσονισμοῦ, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀνεχθῇ ἱεροκήρυκα θερμῆς πίστεως καὶ ἀγνῆς μαρφοῦσεως χριστιανικῆς. Αὐτὴν δυστυχῶς τὴν ἐποικοδομὴν κάμνουσιν εἰς τὸ ποίμνιόν των ἐπίσκοποι τινεῖς ἀβασανίστως ἐκλεγόμενοι ἐν ἡμέραις, καθ' ἃς μόνον ἐπίσκοποι μεγάλης εὐσεβείας καὶ ἀρετῆς ἠδύνατο νὰ στερεώσωσι τὴν ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίαν ἐπὶ τῶν ὑπὸ μασσόνων καὶ ὑλοφρόνων σειομένων αὐτῆς βάθρων.

Ἡ «Ἀνάπλαις» θὰ παρακολουθήσῃ ἀμερολήπτως καὶ εὐσταθῶς τὴν συνέχειαν τοῦ ἐπεγεροθέντος ζητήματος.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἐξεδόθη καὶ εἰς ἰδιαίτερον φυλλάδιον ὁ εἰς τὸν αἰμνηστον Παῦλον Στεφάνου ἐπικήδειος λόγος τοῦ Μ. Πρωτοσυγγελοῦ Χρυσοστόμου, ἐκλαμπρὸς εἰς καλλιέπειαν, ἀληθείας, φαινοτάτας, καὶ φρόνημα ὑπέροχον, ἑλληνό-πρεπὲς ἅμα καὶ χριστιανικόν.

ΔΙΑ ΤΑ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΙΚΑ

Τὸ βον τεύχος τοῦ Γ'. Τόμου ἔσται ἑτοιμον τὴν ἑβδομάδα ταύτην. Οἱ καθυστεροῦντες ἐκ τῶν συνδρομητῶν παρακαλοῦνται νὰ ἐμβάσωσι τὸ ταχύτερον τὰ ὀφειλόμενα, ὅπως δυνηθῶμεν ν' ἀρξήσωμεν τὰ τυπογραφικὰ φύλλα ἐκαστοῦ τεύχους ἀπὸ 7 εἰς 8 καὶ νὰ πραγματοποιήσωμεν τὴν ἐκδοσὴν τῶν τευχῶν ἀνὰ πᾶν εἰκοσήμερον. Μετὰ τὴν ἀρξήσιν δὲ τῶν τυπογραφικῶν φύλλων ἐκαστοῦ τεύχους, καὶ τὴν παράληψιν τῶν λεγομένων νόθων, καὶ ἐκείνων ἐκ τῶν διμψιδόλων, ἅτινα φαίνονται ἡμῖν νόθα, τὸ δλον ἔργον μετὰ πρωτότυπον καὶ παράφρασιν ὀλίγον θὰ ὑπερβῇ τὸ ἐν ἀρχῇ προὑπολογισθὲν τίμημα μόνον διὰ τὴν παράφρασιν.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΡΙΣΤ. Ζ. ΔΙΑΔΗΜΑ
66—Ὅδὸς Ἀδριανῶ—66